

SVERIGES RUNINSKRIFTER

UTGIFNA AF

KUNGL. VITTERHETS HISTORIE OCH ANTIKVITETS AKADEMIEN

FÖRSTA BANDET

ÖLANDS RUNINSKRIFTER

GRANSKADE OCH TOLKADE

AF

SVEN SÖDERBERG OCH ERIK BRATE

STOCKHOLM

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

1900—1906

[111410]

24. Stenåsa kyrkogård.

Pl. XIV. Fig. 24.

Literatur: L. 1310. — Rhezelius, *Monumenta Runica in Ölandia*, konceptet nr 16, utskriften nr 26. — Peringskölds samlingar i k. Biblioteket i Stockholm, VIII bandet. — Ahlqvist, *Ölands Historia*, II, 2, s. 79.

Den andre af de två Stenåsaastenarna har länge varit förlorad. Den var borta på Ahlqvists tid, och troligen har den blifvit förstörd redan långt tidigare, då den icke fins afbildad hos Frigelius, som aftecknat den nyss omtalade Stenåsaasten. Våra källor för kännedomen om den fig. 24 afbildade fragmentariska runstenen äro Rhezelii *Monumenta* samt ett träsnitt i Peringskölds samlingar. Detta träsnitt tillhör samma samling, hvaraf flertalet är intaget i Bautil (ofvan s. 6). Det är osigneradt.

Vår fig. 24 är en kopia af Rhezelii teckning i konceptet. Enligt denne författare var stenen en kalkstenshäll och låg på en graf söder om kyrkan. De af Rhezelius uppgifna måtten, hvilka öfverensstämma med den å träsnittet utsatta skalan, voro: längd 2 alnar 10 tum (1.43 m), största bredd 1 aln 9 tum (0.82 m). Af den ursprungliga längden saknades dock mycket nedtill och äfven ett litet stycke upptill. Man kan antaga att, då stenen var rest, den höjt sig mer än tre alnar (1.78 m) öfver jordytan.

Inskriften var enligt Rhezelius otydlig (»synes illa»), och på ett par ställen har hvarken han eller upphofs mannen till den teckning, som är återgifven i träsnittet hos Peringsköld, kunnat utreda skriften. Följande ord läsas hos Rhezelius:

— — [P]l[ ] * *TRAP * BRN — — — P+I * N1 * R+I'4 * +P1l[ ] * [.]t R+t * |

5   10   15   20   25   29   32   35

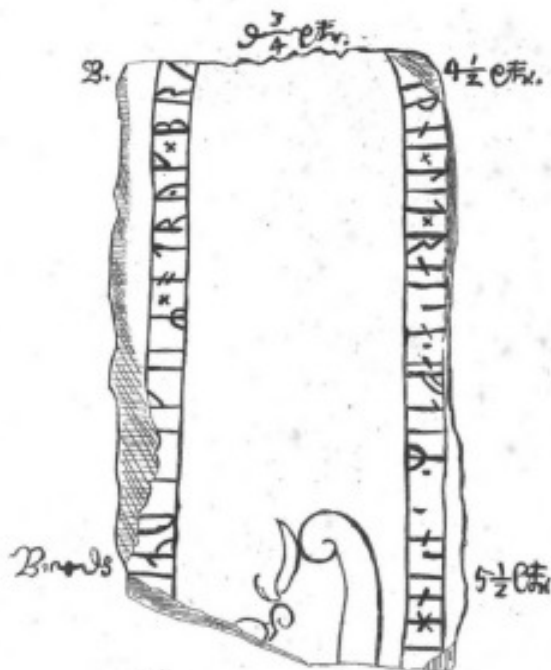
Transliteration: — — — i[ft]ir * otrük * bru — — — — pni * lit * raisa * aftir *

5   10   15   20   25   29

[.]n sin hi — —

32   35

¹ Namnet *Borghvinn* förekommer på runstenar i Upland. L. 126, Dybeck fol. I, 156, har acc. *burkain*. En annan runsten i samma trakt, Dybeck fol. I, 150, har acc. *borken*, men i denna inskrift kan uttalet hafva varit *Borghvinn*.

Före ordet **iftir** har Rhezelius liksom träsnittet hos Peringsköld endast några obegripliga streck. Ordet **iftir** är på träsnittet fullständigt, medan hos Rhezelius (= vår fig. 24) dessa runor äro stympade upptill, såsom teckningen visar. Det är otvifvelaktigt att Rhezelius här är noggrannast, så mycket snarare, som träsnittet här har ↑, hvilken runform icke annars förekommer i inskriften. — I st. f. runorna þ†| (14—16) hos Rhezelius har träsnittet ett fragmentariskt tecken, som kan tydas som þ, samt ††. Jag förmodar, att äfven här Rhezelius har det rätta. — Mellan runorna 29 och 32 har Rhezelius skiljetecken samt ett kort streck. På träsnittet läses här |††. Jag förmodar ††, **sun**, hvilket äfven Liljegren gissat. — Sista runan är hos Rhezelius |, på träsnittet †.

Vi tänka oss, att inskriften, återgifven med ljudskrift, haft följande utseende:

— — — [*ræisti stæin*] æftir Ótrygg, bró[ður sinn, auk Gu]ðní lét ræisa æftir sun
sinn — —

Öfversättning: »— — — (reste stenen) efter Otrygg, sin broder. Gudni lét resa efter sin son.»

Ett namn *Gudhni*, isl. *Guðný*, upptages både af Lundgren och Nielsen. — Ungefär samma inskriftformel, som vi hafva på denna sten, förekommer på en annan öländsk sten, nämligen den stora Lerkakastenen (L. 1305).